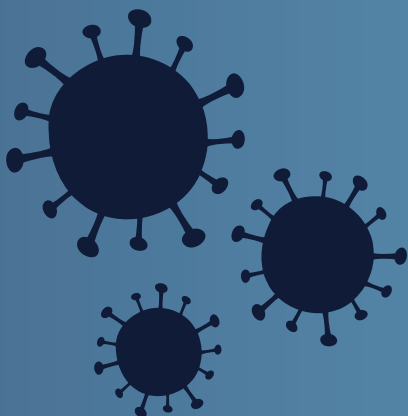

RÅDGIVNINGS INDBLIK 2/2020

Analysenotat fra RådgivningsDanmark | December 2020

Rådgivningsfeltet i tal

2020 har været et år præget af corona – dette gælder også det gratis, sociale rådgivningsfelt. I forbindelse med nedlukningen af samfundet har mange rådgivningstilbud fundet nye måder at nå ud til de mennesker, som til stadighed har haft brug for støtte og vejledning i livets svære tider. En del af analysen omhandler derfor spørgsmål relateret til coronapandemiens konsekvenser for feltet.

Medlemmerne / **2**
Rådgivningskanalerne / **3**
Henvendelserne / **4**
Tematikkerne / **5**
Rådgiverne / **6**
Finansieringen / **7**
Rådgivningsfeltet under corona / **8**
Coronakrisens aftryk / **9**
De vigtigste sociale indsatser at fokusere på efter corona / **10**
Om undersøgelsen / **11**

RådgivningsDanmark er brancheforening for organisationer, der tilbyder gratis, social rådgivning til mennesker i svære livssituationer. Tal og data er indsamlet blandt RådgivningsDanmarks medlemmer. Dels via medlemsdata, dels via en spørgeskemaundersøgelse udført i sommeren 2020 blandt RådgivningsDanmarks medlemmer.

Medlemmerne

Medlemsorganisationerne i RådgivningsDanmark tilbyder gratis rådgivning af social karakter til mennesker i svære livssituationer.

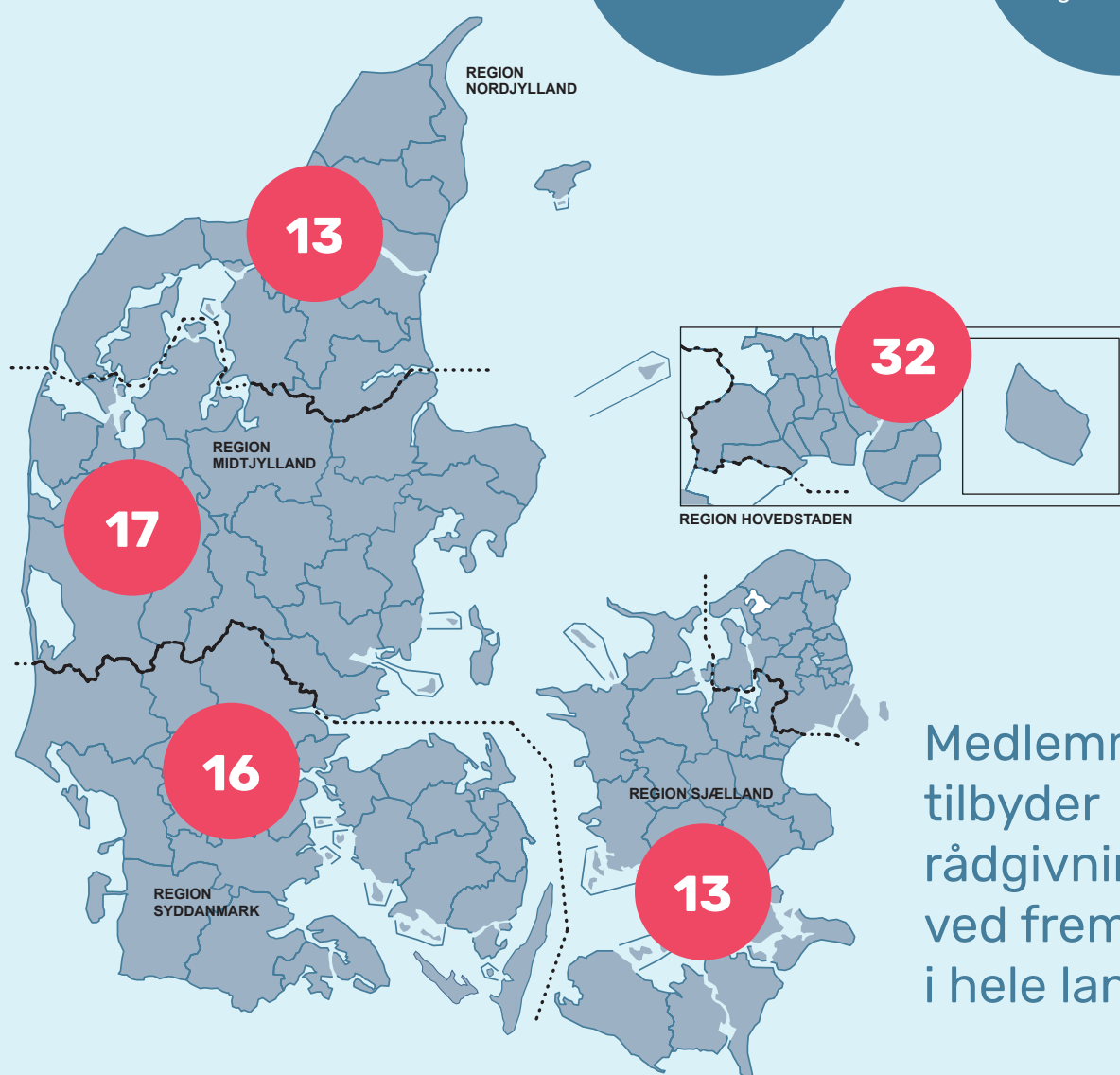
55

medlemmer

driver
i alt

89

rådgivningstilbud

Medlemmerne tilbyder rådgivning ved fremmøde i hele landet.

Note: Kortet viser antallet af fremmødetilbud i de forskellige regioner.

Data er baseret på oplysninger fra RådgivningsDanmarks 55 medlemmer ved udgangen af 2020.

Rådgivningskanalerne

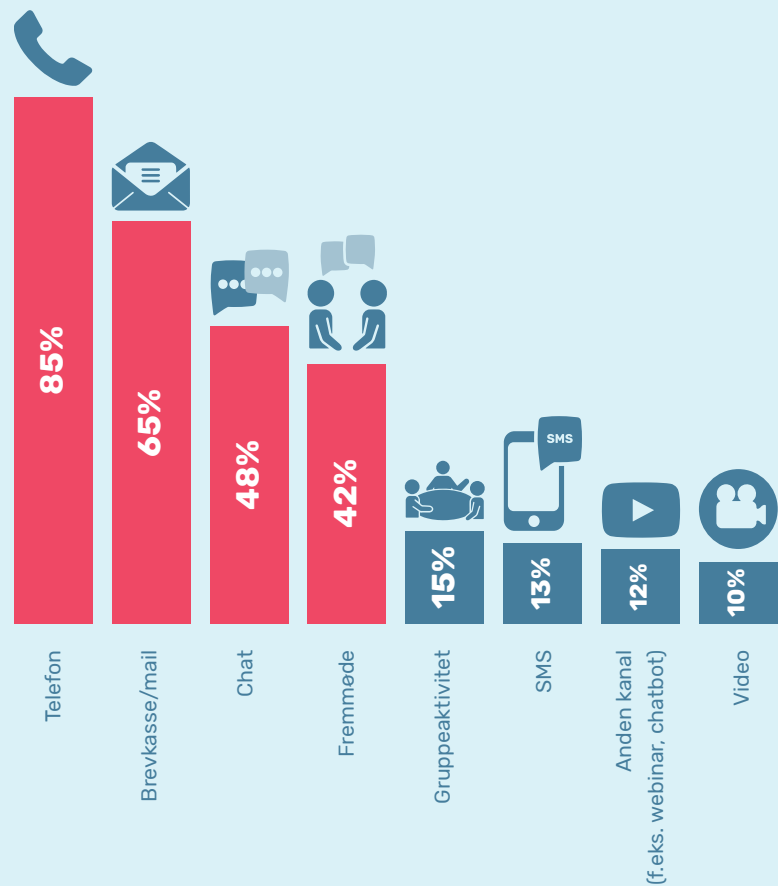
Rådsøgende kan kontakte rådgivningstilbud på mange forskellige måder, og de fleste rådgivninger tilbyder rådgivning via flere forskellige kanaler.

De oftest tilbudte rådgivningstyper er

- Telefon
- Brevkasse/mail
- Chat
- Fremmøde

Note: Data er baseret på oplysninger fra RådgivningsDanmarks 55 medlemmer ved udgangen af 2020.

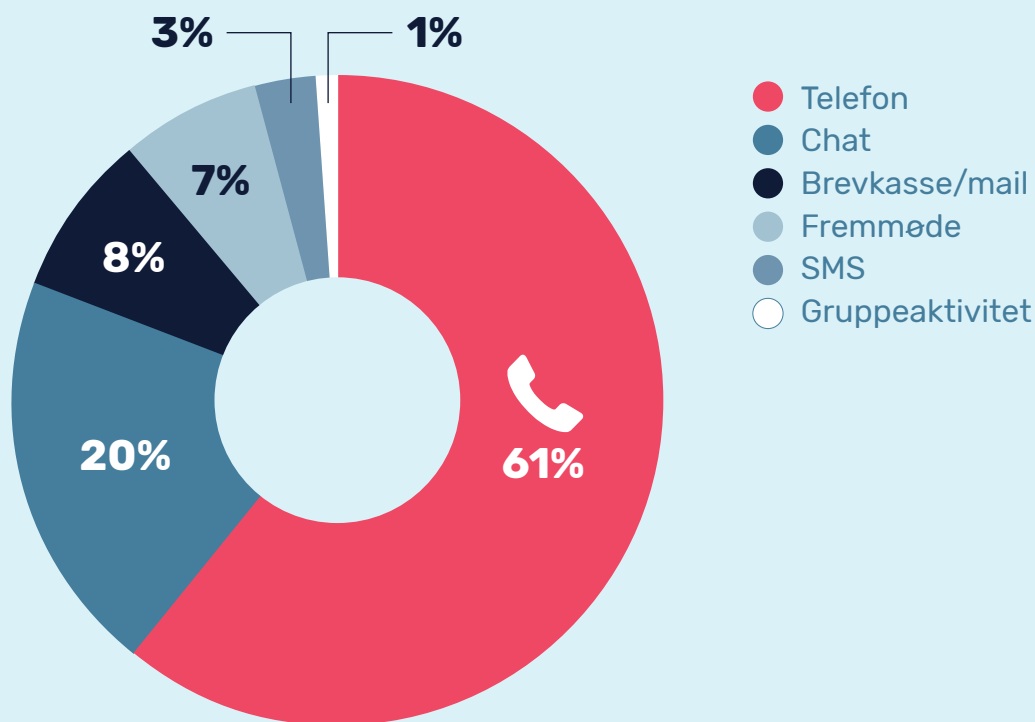
Tallene er beregnet ud fra antal medlemmer. Hvis et medlem f.eks. har to telefonrådgivninger, tæller det som én i ovenstående figur. Det vil f.eks. sige, at 85 % af medlemmerne minimum har ét tilbud med telefonrådgivning.

Henvendelserne

Hvert år kontakter hundredtusindvis af mennesker de gratis, sociale rådgivningstilbud i Danmark. Desværre er det ikke alle, der får svar, da en del rådgivningstilbud får flere henvendelser, end de kan besvare.

Medlemmerne af RådgivningsDanmark besvarede samlet mere end **374.000** henvendelser i 2019. **61%** af henvendelserne blev besvaret over telefon.

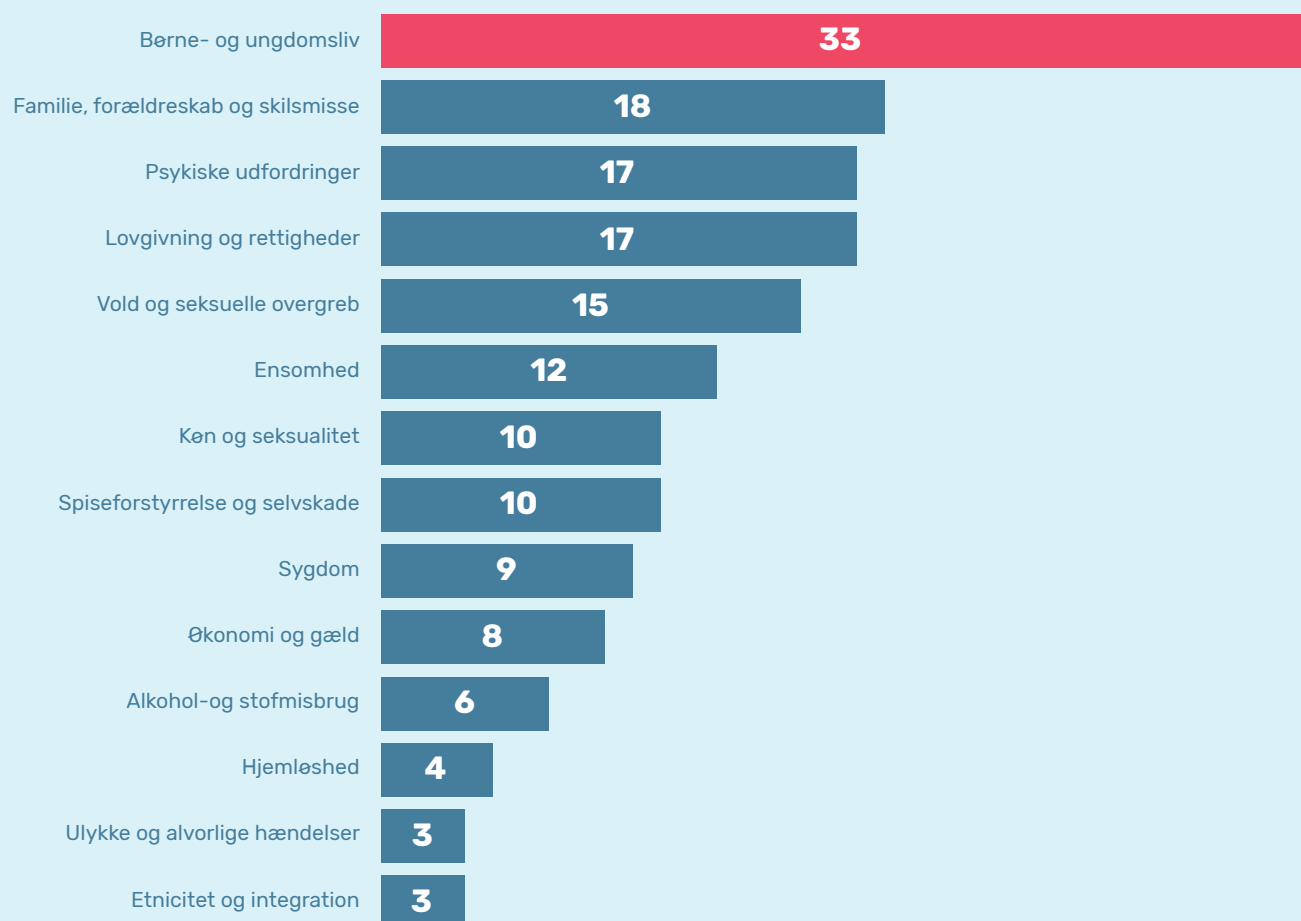
Note: Data er baseret på oplysninger fra 47 af RådgivningsDanmarks medlemmer i 2020.

Besvarede henvendelser er defineret som antallet af chat-, SMS-, telefonsamtaler og/eller samtaler ved fremmøde, brevkasse/mail og video, der har fundet sted i rådgivningen i 2019. Gruppeaktivitet (f.eks. netværksgrupper, støttegrupper og selvhjælpsgrupper) er opgjort som antal besøg.

Henvendelser besvaret via video udgør under 1% og fremgår derfor ikke af figuren.

Tematikkerne

Flest rådgivningstilbud rådgiver omkring børne- og ungdomsliv.

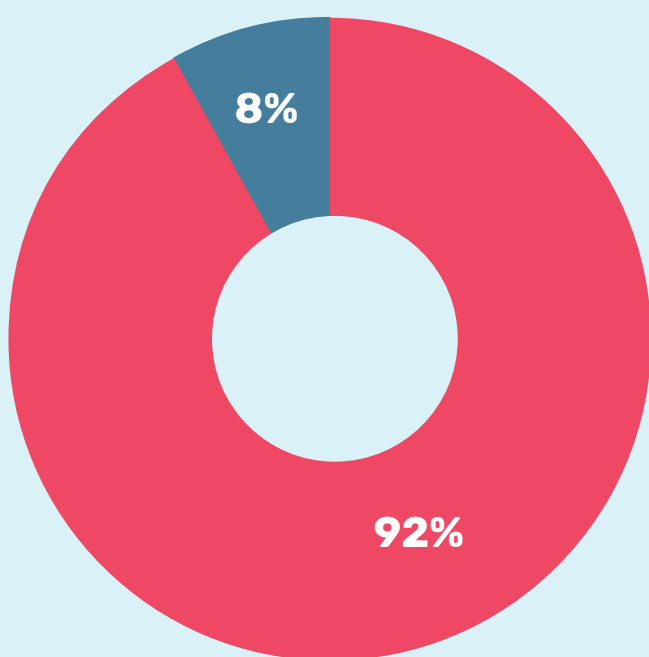

Note: Figuren er baseret på data fra RådgivningsPortalen ved udgangen af 2020.
Figuren viser antallet af rådgivningstilbud, der yder rådgivning inden for de 14 forskellige temaer.

Rådgiverne

Der er mange måder at organisere og drive et rådgivningstilbud på – også når det gælder, hvem rådgiverne er. Nogle rådgivninger benytter udelukkende ansatte rådgivere, nogle bruger udelukkende frivillige, mens andre rådgivninger både har frivillige og ansatte rådgivere.

I RådgivningsDanmarks medlemsorganisationer er minimum **3.600** personer beskæftiget med rådgivning – de fleste er frivillige.

- Frivillige rådgivere
- Lønnede rådgivere

Note: 44 medlemmer har besvaret dette spørgsmål via spørgeskemaundersøgelse gennemført i 2020.

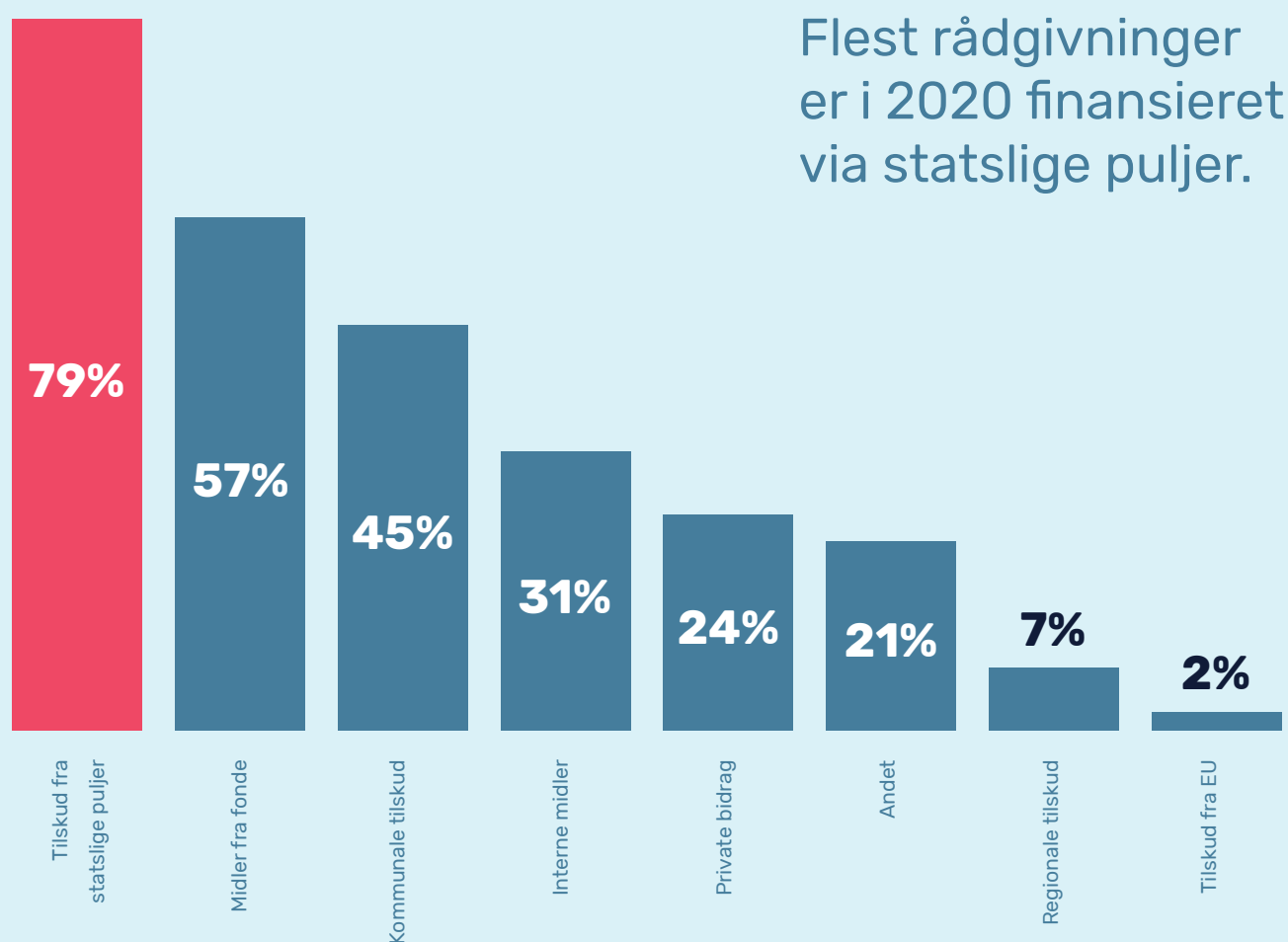
70%

af medlemmerne har frivillige rådgivere.

Note: Data er baseret på oplysninger fra RådgivningsDanmarks 55 medlemmer i 2020.

Finansieringen

Rådgivningsfeltet er ligesom resten af det frivillige sociale felt præget af en sammensat økonomi og kortsigtet finansiering.

Note: 44 medlemmer har besvaret dette spørgsmål via spørgeskemaundersøgelse gennemført i 2020.

Associerede medlemmer, som kan være statslige eller kommunale, er frasortet.

Det har været muligt for respondenterne at vælge flere muligheder.

Kommunale tilskud dækker f.eks. over §18-midler. Statslige puljer dækker f.eks. PUF, udlodningsmidler mv. Interne midler dækker f.eks. over medlemskontingenter, indtægter fra arrangementer, aktiviteter, salg, indsamling m.v. Private bidrag dækker f.eks. over donationer, legater og gaver. "Andet" dækker f.eks. over betalte opgaver og finansiering via hovedorganisationen.

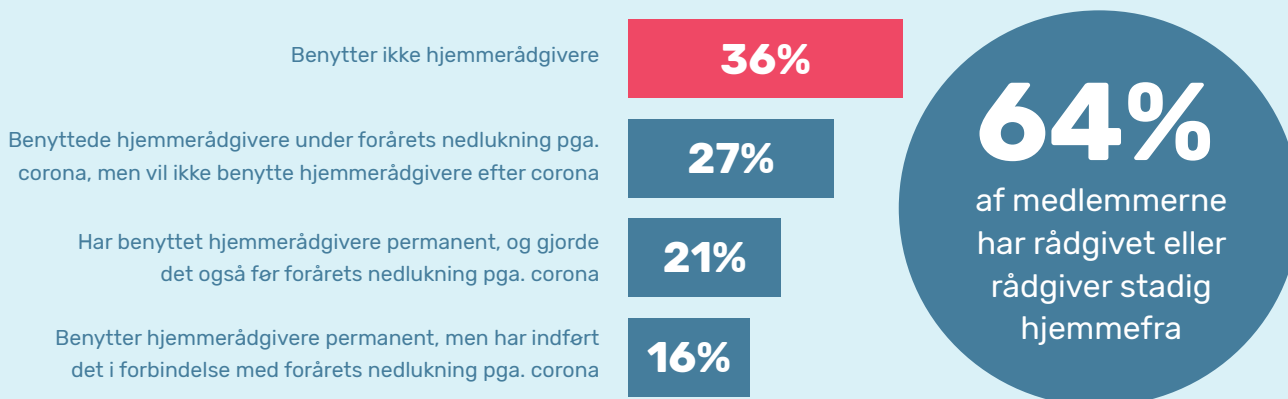
Rådgivningsfeltet under corona

Det gratis, sociale rådgivningsfelt har under coronapandemien vist stor kreativitet og omstillingsparathed i forhold til fortsat at kunne levere den nødvendige støtte og rådgivning til mennesker i vanskelige livssituationer.

Medlemmerne af RådgivningsDanmark blev i juni-september bedt om at svare på spørgsmål om, hvordan forårets nedlukning havde påvirket deres rådgivningstilbud og målgrupper. Spørgsmålene blev dermed stillet i en tid, hvor landet langsomt var ved at åbne op efter forårets restriktioner, hvilket afspejler sig i nedenstående analyse.

Ligesom resten af samfundet måtte mange af rådgivningstilbuddene i foråret 2020 lukke helt eller delvist ned og overgå til hjemmerådgivning, dvs. at rådgiverne sidder hjemmefra og yder rådgivning via f.eks. telefon, mail eller chat. 43 pct. af de rådgivninger, som ikke tidligere havde benyttet sig af hjemmerådgivning, overgik i foråret 2020 til at rådgive hjemmefra. For 16 pct. af rådgivningerne har den nye måde at organisere sig på vist sig brugbar, og disse rådgivninger vil også efter corona fortsætte med delvist at benytte hjemmerådgivning. 36 pct. af rådgivningerne har valgt ikke at benytte hjemmerådgivning. For nogen er det ikke et alternativ, f.eks. for de traditionelle fremmødeaktiviteter hvis ydelse og indsats i udgangspunktet er betinget af det fysiske samvær.

21 pct. af rådgivningerne har benyttet hjemmerådgivning, før coronapandemien ramte, og har derfor ikke måtte ændre så meget på deres måde at organisere sig på. Samlet set har 64 pct. af RådgivningsDanmarks medlemmer benyttet sig helt eller delvist af hjemmerådgivning under forårets nedlukning af landet, og mange vil fortsat kunne benytte den strategi for at sikre tilgængelig rådgivning til deres brugere under nedlukning af landet.

Note: 44 medlemmer har besvaret dette spørgsmål via spørgeskemaundersøgelse gennemført i juni-september 2020. Respondenterne har dermed forholdt sig til spørgsmålet, netop som landet begyndte at åbne op efter forårets nedlukning. Det har været muligt at svare "Andet", hvilket syv respondenter har gjort. Disse respondenter er meningsfuldt flyttet over i de andre kategorier.

Coronakrisens aftryk

Corona og nedlukning af landet har haft store konsekvenser for mange af de mennesker, som søger råd og støtte hos RådgivningsDanmarks medlemmer. For mange udsatte grupper har corona betydet en sværere livssituation, mens det for enkelte målgrupper kan siges af have gjort deres situation nemmere.

På spørgsmålet om, hvordan deres målgrupper er påvirket af corona og forårets nedlukning af landet, svarer RådgivningsDanmarks medlemmer bl.a. følgende:

"De pårørende, der i høj grad har skulle erstatte det støtteapparat, som blev lukket ned/reduceret, har fået det værre under og efter corona. F.eks. har de pårørende, der ikke har kunne besøge deres psykisk syge pårørende, oplevet en forværring".

"Vores målgruppe er unge, der er udsat for vold i hjemmet eller i et kæresteforhold. Det er vores oplevelse, at der for nogle i målgruppen er sket en forværring. Noget, der har ulmet, er brudt ud i nedlukningsperioden".

"Sårbare og udsatte familier i grundskolen lider stadig under det efterslæb, der er ift. aflyste møder under nedlukningen. F.eks. står børn uden skoletilbud, da visitationsprocesser ikke har fundet sted, og manglende netværksmøder betyder, at den lim, der får samarbejdet mellem skole og hjem til at fungere, er forsvundet".

"Unge, der har oplevet et stort socialt pres, har følt det som en lettelse at være nødt til at være alene eller kun sammen med få, og at der var meget få forventninger til ens sociale liv".

"Unge, hvis forældre har alkoholafhængighed, har fået det værre. Mange af dem, der ikke kan komme fysisk i deres alkoholbehandling, har oplevet tilbagefald og ringer vedr. afrusning/abstinensbehandling. Mange tror, de ikke må opsege hospitalet".

"Flere nævner, at det har haft positiv indflydelse på deres samvær og familie, at de har været sammen i lang tid. Hjemmearbejde betyder mere fleksibilitet i børnefamilien".

Citaterne er udvalgte svar på følgende spørgsmål i medlemssurvey: *Hvordan er jeres målgruppe(r) stillet i denne tid i halen på coronakrisen?*

Svarmulighederne har været følgende: Denne målgruppe har fået det bedre (åbent svar)/Denne målgruppe har fået det værre (åbent svar)/Denne målgruppe har hverken fået det bedre eller værre (åbent svar).

38 medlemmer har besvaret dette spørgsmål.

De vigtigste sociale indsatser at fokusere på efter corona

RådgivningsDanmarks medlemmer blev i sommeren 2020 også spurgt til, hvilke sociale indsatser, de vurderer, er særlig vigtige at fokusere på ift. at støtte deres målgrupper i tiden efter forårets nedlukning. Rådgivningstilbuddenes betragtninger og forslag er stadig meget relevante, selvom vi fortsat oplever delvis nedlukning og restriktioner grundet corona.

Noget af det, der er vigtigt ifølge rådgivningsorganisationerne er, at der fremadrettet skabes et bedre offentligt socialt krise set-up, da mange sårbare og udsatte grupper har oplevet, at systemet ikke har kunne imødekomme deres behov for støtte, hjælp og vejledning under forårets nedlukning:

” Det er meget tydeligt, at når det offentlige støttesystem ikke er ”sikker på hånden” eller ændrer på deres ydelser så markant, så kan det få alvorlige konsekvenser for de pårørende, der oplever at stå tilbage alene med ansvar og opgave.

Det er desuden vigtigt, at der tænkes i at skabe nye fora for relationsdannelse og nye former for digitale fællesskaber – særligt for at være bedre rustede til fremtidige nedlukninger.

” Det er vigtigt at skabe nye fællesskaber, der kan forsvares i forhold til smitte, og at alle de livliner, der er i udsattes netværk, oplæres i forhold til at kunne håndtere telefonisk kontakt med brugerne jævnlige i en given periode. Desuden er det vigtigt, at det struktureres, hvem og hvilke instanser, der har kontakten til den sårbare.

Coronarestriktionerne har haft store konsekvenser for mange unge i forhold til deres muligheder for social interaktion og relationsdannelse. Derfor peger nogle medlemmer på, at der skal sættes ind over for netop den målgruppe:

” Det er vigtigt, at der bliver bredt fokus på at få genåbnet de steder, hvor unge mødes og har deres hverdagsliv, og man får gjort det på en måde, hvor de unge får hjælp til at få (gen)etableret relationer og fællesskaber og ikke blot overlades til selv at finde ud af det.

Desuden peger flere medlemmer på, at der venter et særligt stort arbejde i kommuner og regioner i forhold til at få leveret den nødvendige støtte og gjort op med det efterslæb, der er opstået under corona, f.eks. i forhold til udsatte familier, hvis problemer ikke er blevet mindre, selvom corona har raset:

” Kommunerne og regionerne skal yde akut sundhedsfaglig indsats. Socialfagligt har det haltet voldsomt med underretninger, da frontpersonalet ikke er tæt på familierne mere.

Om undersøgelsen

Tal og data er indsamlet blandt RådgivningsDanmarks medlemmer. Dels via medlemsdata, dels via en spørgeskemaundersøgelse udført i 2020 blandt RådgivningsDanmarks medlemmer. Spørgeskemaet er sendt til rådgivningsledere og -koordinatorer i 52 medlemsorganisationer, som på daværende tidspunkt udgjorde antallet af medlemsorganisationer med rådgivningstilbud. Heraf har 44 medlemsorganisationer gennemført undersøgelsen. Dette giver en svarprocent på 85. Svarene fra spørgeskemaundersøgelsen er indsamlet i perioden juni til september 2020 og er dermed indsamlet i perioden med gradvis genåbning af landet efter forårets nedlukning grundet corona. Dette ses afspejlet i både spørgsmål og svar.

Læs om RådgivningsDanmark på raadgivningsdanmark.dk

FIND ET KVALIFICERET RÅDGIVNINGSTILBUD

På **RådgivningsPortalen** findes en oversigt over gode, gratis og sociale rådgivningstilbud i Danmark.
radgivningsportalen.dk

Vodroffsvej 59, 2. sal
1900 Frederiksberg C
Email: info@radgivnings.dk
Telefon: 61 31 70 28